

LETO II.

ŠTEV. 5.

# ORGANIZIRANI ŽELEZNIČAR

IZHAJA DVAKRAT NA MESEC.

Naročnina četrletno Din 12.—.

SVOJE ZAHTEVE UVELJAVIJO ŽELEZNIČARJI LE  
V ENOTNI, RAZREDNO-ZAVEDNI ORGANIZACIJI.UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:  
LJUBLJANA, ZA BEŽIGRADOM, I. mesna slano-  
vanjska hiša, kamor se naj tudi pošiljajo rokopisi.

## Ujedinjenje železničarjev pri nas in drugod.

Akcija za ujedinjenje železničarjev, ki smo jo začeli v Sloveniji pred par meseci, dosedaj še dosti hitro napreduje. Vsem organizacijam smo že razposlali osnutek bodočih pravil v pretres in 22. marca 1925 se bo predvidno vršila zaključna konferenca za ujedinjenje železničarjev v Sloveniji, na kateri se bo odločilo, kdo in kako da se ujedini. Železniški proletarijat noče več odlašanja in obljub, ampak hoče prisiliti svoje voditelje, da opuste svoje samoljublje ter da poreko iskreno besedo. V nasprotnem slučaju pa bo pustil voditelje same. — Danes že krožijo med nezadovoljnejši z ujedinjenjem razni izgovori, kakor: naša stanovska organizacija je zbrala toliko in toliko premoženja, ki ga mi ne moremo dati na razpolago za druge kategorije železničarjev. Dobro so znani ti agentje kapitalistov ter jih bomo o priliki imenoma navedli, da bodo železničarji vedeli s kom, da imajo za opraviti. — Danes ve že vsakdo, da so dotični, ki nočejo ujedinjenja, ampak hočejo držati železničarje razcepljene, le agitatorji uprave, ki se boji složnega železničarstva. Zadovoljili bi se ti z federalizacijo vseh obstoječih organizacij, da bi lahko zvedeli za vse korake, ki jih namerava železničar storiti za izboljšanje svojega položaja, da bi jih pravočasno dali v vednost faktorjem uprave. Železničarji še nismo pozabili obustave dela 3. avgusta 1923 in mahinacij raznih »gospodov«, ki so pri tej obustavi sodelovali.

Ne samo pri nas, ampak po celem svetu gre akcija ujedinjenja in radi ali ne radi bodo morali marsikateri vgrizniti v to jabolko. Vodstva raznih internacional si dopisujejo med seboj ter se hočejo pokazati pripravljene za združitev. Mi pogledajmo danes položaj železničarjev v Nemčiji in njih delo za ujedinjenje, ker je najbolj slično našim razmeram.

Najmočnejša nemška železničarska uradniška organizacija »Reichsgewerkschaft« je morala prestatjati po stavki leta 1922 najhujše krize. Železniška uprava in razni dvomljivi elementi so šli na delo, da razcepijo to organizacijo ter ustanove razne nacionalne in stanovske organizacije. Ustanovili so organizacijo železničarskih uradnikov, nadalje organizacijo tehniških uradnikov. A upravi se uradništvo ni zdelo zadosti razcepljeno, zato je delala s svojimi obljubami naprej, dokler se ji potom svojih eksponentov ni posrečilo odcepiti strojevodje od enotne organizacije. Ti so se dali zapeljati, da so ustanovili septembra 1924 »nacionalno strojevodsko organizacijo«. Tako je bila preje enotna organizacija nastavljenecv razcepljena na 4 kose in reakcionarna uprava je lahko šla na delo — redukcijo osebja. — (Isti proces, kot pri nas. Op. ur.)

Na drugi strani pa je obstojala močna delavska organizacija »Deutscher Eisenbahner-Verband«. Nekateri voditelji te organizacije so škodoželjno gledali na cepljenje nameščenecv, češ sedaj bomo lahko nekaj teh ljudi pridobili k nam. Že takrat je poizkusilo vodstvo »Reichsgewerkschaft«, da bi storilo nekako federalizacijo z delavsko organizacijo, kar pa so voditelji te organizacije odklonili. — Ko so se od enotne organizacije nameščenecv odcepili še strojevodje, je ta organizacija rapidno padala. Takrat je podvzela ta organizacija še en poizkus ujediti železničarske organizacije ter združiti nameščenecv in delavce pod isto zastavo. Obrnili so se na »Kršćansko strokovno organizacijo«, na »Nemško železničarsko društvo« in na odcepljene organizacije, hoteč iz vseh teh ustvariti novo vodilno organizacijo. Tudi ta korak ni uspel, ker »Kršćanska strokovna organizacija« ni smela opustiti svojega političnega programa. Da pa to ujedinjenje ni padlo končnoveljavno v vodo, so ostali sprejeli nekak načrt za združenje organizacij »Reichsgewerkschaft« in »Deutscher Eisenbahner-Verband«. Ta načrt se je predložil kongresu »Reichsgewerkschaft« dne 27. januarja 1925. Po dolgotrajni in deloma zelo burni debati je ta kongres sklenil ujedinjenje s 50 proti 27 glasovi, a 4 so se glasovanja vzdržali. Velik korak za ujedinjenje je s tem storjen, vendar čaka nemške železničarje še takozvani »Kongres združenja«, kjer bodo nastopili in zborovali zastopniki obeh najmočnejših organizacij.

Skrbno bodo morali čuvati sedaj člani obeh organizacij, da se ne bo ta platforma do končnega ujedinjenja razdrla. Vse kar so dosedaj voditelji sklepali in debatirali o združenju so storili pod pritiskom svojih članov, ker trdna volja nemških železničarjev je: Združiti vse železničarje v enotno razredno organizacijo. Pomisliti pa moramo, da obstaja poleg navedenih dveh organizacij v Nemčiji še šest drugih strokovnih organizacij in da bo z ujedinjenjem prvih dveh narejen še le prvi korak, ker ujediti je treba še ostalih šest.

Pripis uredništva: Pri nas so se glede ujedinjenja podvzeli skoro enaki koraki in so se tudi takoj pokazali dotični, ki ujedinjenja nočejo. Platforma za ujedinjenje — 10 že objavljenih točk — je narejena in 8. marca 1925 bodo člani železničarske strokovne in pravovarstvene organizacije izjavili, ali se s to platformo strinjajo ter bodo dali svojemu vodstvu končna navodila za »konferenco združenja«.

Dolžnost vsakega službe prostega člana iz Ljubljane in iz proge je, da se bo tega član-

skega sestanka udeležil ter izrazil na njem svoje mnenje. —

Železničarje more rešiti iz njih obupnega položaja le: Enotna, razredno zavedna, strokovna organizacija.

## Nimamo moči.

»Kolikor moči, toliko pravice«, je dejal Lasalle. Resničnost tega stavka se potrjuje dnevno, delavski razred je to izkusil na svojih plečih. Če ni moči, ni uspehov. Delavski razred ječi v Jugoslaviji nad štiri leta in se zvija pod udarci reakcije in terorja. Kapitalisti napadajo na vse načine delavski razred, katerega razmere se stalno poslabšavajo. Jugoslovanski proletarijat smemo primerjati Prometeju, ki je, kakor pripoveduje stara grška pravljica, ukradel bogovom ogenj, nakar so ga ti pripeli na skalo in pustili orle, da so mu kljuvali živo srce.

Tudi jugoslovanski proletarijat je prišel do ognja spoznanja, da je nadvlada buržuazije in velekapitala nepostavna, in da kdor ne dela, ta naj tudi ne je. Zato so ga velekapitalistični bogovi kaznovali s tem, da so ga uklenili v verige in velekapitalistični orli mu pičajo mozeg iz kosti.

Trudi se proletarijat, da bi se osvobodil teh verig, a dosedaj je bil ves trud neuspešen. Kaj je glavni vzrok neuspehom? Zakaj se ne more postaviti proletarijat izrabljanju po robu?

Nima moči in zopet nima moči. A zakaj nima moči? Moči in sile nima zato, ker je razcepljen, ker je padel pod vpliv raznih kapitalističnih agentov in plačancev. Ti plačanci in agenti se predstavljajo proletariatu kot prijatelji in rešitelji, a v resnici so njegovi neprijatelji, ki skušajo rešiti kapitaliste. Ko bi ne bilo nezavednosti in izdajstva v delavskih vrstah, tedaj bi bil proletarijat mnogo na boljšem, kot je sedaj.

»Nimamo moči«, to je dejstvo, s katerim moramo računati. Nimamo moči, ker je en del proletariata vprežen v voz srbskega kapitala in vleče ta voz velikosrbske nadvlade nad ostalimi narodi Jugoslavije.

A drugi del proletariata je vprežen v voze hrvaške in slovenske buržuazije, ki ga izrablja za svoje interese. Agenti te kakor prvo omenjene buržuazije so dosegli ta uspeh, da so razdvojili proletarijat ter da so ga odvrnili z njegove edine prave poti, to je s poti razrednega boja. To so krivci, da je proletarijat danes razcepljen na nešteto frakcij in strokovnih organizacij ter da nima moči, da bi si ohranil svoje pravice.

Razredne organizacije so ostale zveste razrednemu boju; te so stalno pozivale ene kot druge delavce, da se vrnejo z napačnega



pota, da puste velekapitalistične, vozove, v katere so vpreženi ter da se združijo v enotno falango proti enim kot drugim zastopnikom kapitalizma.

Niso se odzvali v zadostnem številu delavci in njih položaj se je vedno poslabševal. Sodelovali so v istih vrstah s svojo buržuazijo, a pri tem so bili vedno tepeni in sedaj je zadnji čas, da uvidijo, da se buržuazija bori le za svoje razredne interese.

Delavci v delavnicah, kurilnicah in drugod se zavedajo svoje slabosti, a uvideti morajo, da ta slabost izhaja le iz tega, ker niso složni s svojimi sotrpini.

Večina stavk je propadlo radi tega, ker ni bilo enotne bojovne organizacije, ki bi jih vodila. Največkrat je obstajalo v istem kraju po več organizacij (pri nas v Sloveniji do 14), katerih namen je bil ena drugo pobijati.

Ali obstoja kakšna možnost, da se to stanje popravi? Ali se more proletariat zopet dvigniti do svoje prejšnje moči?

Edino zdravilo, da se to stanje popravi je: **Proti enotni fronti kapitalizma je treba postaviti enotno fronto delavskega razreda.**

Dokler ne bo enotnosti, ne bo mogoče odbijati napade kapitala. Ako se vzdigne ena

delavnica, ali ena stroka delavcev, jo kapital sam z enim udarcem zbije na tla. Le v enotnem solidnem nastopu je mogoče upati na uspeh.

Ako bomo čakali, da bo prišel kdo, ki nas bo ujedini, bo preteklo še dosti, dosti časa. Delavstvo samo mora prijeti stvar v roke in to v vseh delavnicah. Iti se mora preko vseh onih, ki bi nastopili proti ujedinenju, ker ti so vsi izdajalci delavskega razreda.

**Razdvojeni delavski razred nima moči. Ujedinjeni delavski razred bo imel moč, da bo popravil svoje dosedanje stanje in da bo pripravil vsemu človeštvu lepšo in boljše bodočnost.**

(Ta članek smo povzeli po »Organizovanem radniku«, ker je pisan popolnoma tudi za naše razmere. Ideja ujedinenja je danes tako močna, da se je razširila po celem svetu. Isto gibanje, ki se je začelo pri nas v Sloveniji, se vrši tudi po celi Hrvaški in na nas vseh železničarjih je ležeče, da iz teh načrtov čimprej napravimo gotova dejstva — enotno razredno zavedno železničarsko organizacijo. Op. ur.)

## Kaj je z bolniško blagajno?

Že pet let se vleče vprašanje volitev upravnega odbora bolniške blagajne. Ta za osobe tako važna ustanova je upravljana od direkcijских gospodov, nad katerimi članstvo nima kontrole. Po zakonu so predpisani enaki prispevki tako za članstvo, kakor za državo.

Uprava bolniške blagajne je vedno tarnala, da ne more izhajati, da so zdravila in zdravniki draga ter da mora povišati članske prispevke, katere je res navila pri delavstvu na cele 3% zavarovane mezde. Zahtevali smo vedno volitve, a smo dobili nazadnje v Beogradu zagotovilo, da se bodo volitve razpisale takoj, ko bodo položeni računi in izvršena bilanca. Za območje ljubljanske direkcije je narejen obračun in bilanca do 31. decembra 1924 in ako drži gospoda kaj na svoje besede, je primorana volitve sedaj takoj razpisati.

Mi pa pogledjmo danes nekoliko bilanco o gospodarstvu direkcije z našim premoženjem.

### A Dohodki:

|                                                                                                             |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Članski prispevki zavarovanih članov (železničarjev znašajo v preteklem letu . . . . .                      | Din 2.531.389-05 |
| Dohodki iz kazni in drugi izredni dohodki . . . . .                                                         | » 65.228-02      |
| Prispevek države, ki je zakonito predpisan in ki bi moral znašati, nad 2½ milijona Din, je znašal . . . . . | » 00.000-00      |
| Skupno . . . . .                                                                                            | Din 2.596.617-07 |

B Izdatki pa so znašali skupno dinarjev 3.234.609-98.

Tako, da znaša deficit za eno leto Din 637.995.—.

To pa seveda ni resnica, ker dolguje država še celoten prispevek za leto 1924, a ni plačala niti tega, kar je v budžetu predvideno, to je 2½ milijona dinarjev. Ko bo država svoj prispevek plačala, bo preostalo dobička 2 mi-

lijona dinarjev, ali z drugimi besedami povedano: **Članski prispevki delavstva se lahko za leto 1925/1926 takoj znižajo od 30% na 20%.**

Gospodje v Beogradu! Ali bodete sedaj mož beseda?? Ali bodete takoj razpisali volitve v bolniško blagajno, da prevzamejo zastopstva možje, katerim delavstvo zaupa. Direkcija v Ljubljani, kateri se v Beogradu do sedaj še ni nič ugodilo (razen premestitev in upokojitev) bo morebiti le dobila toliko milosti, da se bodo razpisale volitve. — Uprava pa naj nikar ne misli, da ji ne bo treba plačati njenega deleža, ako bo volitve zavlekla in sama gospodarila s tujim imetjem.

Železničarji v Sloveniji se ne bodo strinjali z mnenjem upravnika bolniškega fonda v Beogradu, ki se je izrazil, da se pri nas preveč porabi za hranarino (bolezni), češ, da pri njih dobivajo bolezni le »ljudi v velikih varoših«, a drugi na deželi pa ne. Itak vse pravice ste nam vzeli ter poznate zakone le tedaj, kadar so v škodo osobi. Povemo pa Vam, da bodete enkrat morali priti do prepričanja, da imate tudi Vi gotove obveznosti do osobe.

Zahteva razredno zavednih železničarjev je:

**Takojšen razpis volitev v bolniško blagajno.**

Dolžnost izvoljenega upravnega odbora pa bo:

1. Znižati članske prispevke delavcev od 3% na 2%.
2. Iztirati od države dolžne zneske za nazaj.
3. Urediti službo zobozdravnikov in specialistov za Maribor, Celje in Ptuj.
4. Odstraniti omejitve predpisovanja zdravil in končno poleg ureditve drugih za osobe važnih zadev:

**Pošteno gospodariti z zaupanim premoženjem:** To bo pa mogla doseči le: **Enotna razredno zavedna železničarska organizacija.**

Od tega odpade na strojevodjo 65%, na kurjača pa 35%, a morata prevoziti v enem mesecu najmanj 1000 km na glavnih ali 800 km na lokalnih progah.

Okroglo 15% se razdeli med nadzorno osobe v kurilnicah in na direkciji. A najmanj 60% celega prihranka pripade upravi. — To je skrajno krivično in čudno se nam zdi, da se »Društvo strojevodij« oziroma člani tega društva zadovoljujejo s to razporeditvijo. Povemo tem samo to, da s prošnjami in lepimi protesti tega nedostatka ne boste odpravili. — Minimum, na kar bi smeli pristati (kar pa bi bilo tudi še krivično, ker prihranek naj dobi tisti, ki ga faktično zasluži), bi bil: 50% osobi, ki prihranek s svojim delom prihrani, od ostalih 50% pa naj uprava nagradi nadzorovalno osobe, saj bo potem itak njej še vedno ostalo za to, ker da stroje in material na razpolago, najmanj še 35% čistega dobička.

Najlepše pa je, kako so se te premije razdelile pri strojnem oddelku na direkciji. Cel teden je vladala med osbjem skrajna nervoznost in vedno so oblegali poedini gg. strokovnjaki vrata šefova ter mu razkladali svoje nedosegljive zasluge, ki jih imajo pri strojni službi in pri prihranku premoga ter da se jih pri tem nikakor ne sme prezreti.

In so dobili gospodje za ta svoj »trud« res neke malenkosti: eni po 4000 Din, drugi po 3000 Din in nekateri celo samo po 1000 dinarjev. Dali so še par »nižjim uslužbencem« po 100 do 200 Din, nato pa so si obrisali pot s čela ter prikimali eden drugemu, češ, kako smo se trudili.

Pribijemo še to, da pet teh gospodov dobi mesečno redne plače po 12.000 kron in k temu še premije po 12.000 kron.

Pribijemo pa k temu še to, da so pri strojnem oddelku reveži — služitelji in zvaniki —, ki dobe za se in družino mesečno po 1000 Din celokupnih prejemkov.

Nenasitnežem pri strojnem oddelku povemo to, da jih smatramo za dolžnike, ker sami nimajo toliko človekoljubja do teh lačnih in bednih souslužbencev, da bi odstopili mesečno po 500 Din (njim bi še ostalo po 6000 do 8000 K premij in še več), kateri bi se potem razdelili med dotične, ki nič nimajo.

Zagotovimo vas danes, da organizacija ne bo prenehala v tej stvari z delom preje, dokler se ta vnebovpijoča krivica ne bo popravila, dokler ne bodo dobili strojevodje in kurjači to, kar jim gre, in enako tudi osobe na direkciji.

Strojevodje, kurjači in ostali prizadeti! Vas pozivamo, da se takoj organizirate v razredno zavedno železničarsko strokovno organizacijo in tako sami pomagate tej, da vam izvaja vaše pravice.

## Napredovanje v ljubljanski direkciji.

Obljubo za oblubo smo prejeli glede napredovanja, da bo objavljeno 15. januarja, nato 15. februarja, sedaj pravijo, da bo 15. marca 1925. Ni čudno, da direkcija napredovanja ne more roditi.

Dosedaj je šlo v Beograd nič manj kot osem referentov po navodila, nazadnje sam direktor dr. Borko. Ljudje v personalnem oddelku pa sestavljajo in črtajo ter zopet sestavljajo. Sedaj bo koncept gotov in ga bo drugi teden nesel neki referent pokazat v Beograd, ako je pravilno sestavljen. Če bo imel izredno srečo, se lahko pripeti, da bo našel koncept milost in bo odobren. Nato se bo tu v Ljubljani prepisoval, tiskal in kje aprila meseca bo morebiti razglašen. Kaj bo

## Premogove premije.

Po daljših razmotrivanjih in konferencah je zagledal luč belega dne nestvor »Pravilnik o premogovnih premijah«, v katerem so obsežne glavne določbe o podeljevanju teh premij.

Osobe, ki faktično dela in prihrani, dobi od celega prihranka izplačanih le 25%, ki pa se računajo po takih ključih, da dobi osebe izplačanih le okoli 20%.



pa z izplačilom razlik, ko direkcija pravi, da se je dotični kredit že porabil za druge namene?

Kdaj bo direkcija popravila krivično prevedbo, za katero je bilo odobrenih 5 milijonov dinarjev?

Kdaj bo vštela leta pred 21. letom?

Kdaj bo vštela ljudem eksekutivno službo, ki so jo vršili kot delavci?

Mi pravimo le to: Malo več samostojnosti! Zakaj pa zagrebška direkcija lahko izvede vse?

## Izvilleček iz važnejših okrožnic.

### 1. Klicanje nerajonskih ali tujih zdravnikov.

Ker se glasom izjav upravnega odbora bolniške blagajne vrše zlorabe na ta način, da se kliče v slučaju potrebe nerajonske ali tuje zdravnike (ki so seveda dražji), je izdala bolniška blagajna naslednjo okrožnico:

Člani b. f. imajo pravico v slučaju bolezni zahtevati pomoč zase in za svojo družino samo od onega zdravnika, ki je postavljen za rajon, v katerem stanujejo.

Ako člani b. f. pokličejo drugega zdravnika, jim bolniški fond ne povrne zdravniških stroškov. Rajonski zdravnik je dolžan, da se prepriča na zahtevo službenega načelnika o stanju obolelega člana.

V slučaju, če je brza zdravniška pomoč neobhodno potrebna, a rajonski zdravnik zadržan, da bi se takoj ali pravočasno odzval, more član poklicati na pomoč tudi najbližjega tujega zdravnika. V tem slučaju prizna bolniški fond stroške za prvo zdravniško pomoč, event. neodložljivo operacijo po postoječi zdravniški taks; član b. f. je pa dolžan, da o tem takoj obvesti svojega rajonskega zdravnika radi nadaljevanja zdravljenja, ker se zdravljenje članov b. f. in članov njihove rodbine s strani tujega zdravnika more dopustiti samo do tedaj, dokler je rajonski zdravnik zadržan, da prevzame nadaljno lečenje.

Člani b. f., zlasti pa rodbinski člani, imajo neupravičene predsodke o zdravljenju v bolnicah. Događa se, da kličejo bolniki v krajih, kjer so na razpolago bolnice s specialisti in z najbolj racionalno oskrbo, privatne specialiste in gredo celo v sanatorije, za kar narastejo članom večji stroški, da jih niti zmagovati ne morejo. Vsled tega priporočamo članom bolniškega fonda v njihovem lastnem interesu, da se ravnajo v slučajih bolezni, bodisi njih samih ali njihovih rodbinskih članov, po nalogu svojega pristojnega železniškega zdravnika, ki jih pošlje v nujnih slučajih, zlasti pri neodložljivih operacijah, v smislu § 65. Privremene pravilnike bolniškega fonda v najbližjo javno bolnico, ali če v tej ni prostora, v javno bolnico v kakem drugem mestu, ker bolniški fond v smislu obstoječih pravil načelno ne povrača članom bolniškega fonda stroškov, ki jim narastejo vsled neupoštevanja odredb pristojnega železniškega zdravnika.

Mi pripomnimo k temu le to, da naj bolniški blagajna uredi, da bodo železniški zdravniki res ob vsakem času na razpolago ter da se bodo pozivom tudi v resnici odzvali brez pregovarjanja.

### 2. Podpore za otroke, rojene po očetovi smrti.

Dojilska podpora in dečja oprema se mora izplačati tudi za otroke, ki so rojeni najkasneje v 300 dneh po očetovi smrti. Opozorite na to v poštevi prihajajoče vdove železničarjev, da bodo ev. porode takoj prijavile pri bivšem načelniku, kjer je služboval njihov mož.

### Plačevanje taks.

V smislu člena 112. zakona so uslužbenci prosti plačevanja taks za vse pritožbe ali zahteve, ki se nanašajo na osebnost ali družinske pravice po zakonu o državnem saobračajnem osobju.

Enako se ne plača taks za kazenske odloke in pritožbe v disciplinskem postopanju, o čemer je izdala direkcija Ljubljana odlok pod št. 62.252/VI z dne 18. februarja 1925.

### Prošnje za bolniški dopust.

Kdor hoče dobiti bolniški dopust v svrhu popolnega okrevanja, mora predložiti kolekovanu prošnjo službenim potom in navesti:

1. koliko časa in na kateri bolezni je bolehal;
2. ali je imel preteklo leto že bolniški dopust;
3. kateri zdravnik ga je zdravil in
4. ako ni bil pri zdravniku, zakaj ni bil.

Prošnji se mora priložiti potrdilo železniškega zdravnika, ki ga je zdravil, v kateri mora ta navesti vse simptome bolezni in potrebo za bolniški dopust, oboje v latinskem in slovenskem jeziku.

### Nošnja službene obleke.

Generalna direkcija je izdala strog nalog o nošnji službene obleke ter grozi osobju z najstrožjimi kaznimi.

Ljubljanska direkcija tega odloka ni razposlala iz umevnega razloga, ker osobje službene obleke sploh ne dobiva.

7. Predpisi za polaganje izpitov še niso definitivno urejeni ter bomo predložili mi svoj osnutek. Pač pa apelira direkcija na to, da mora imeti osobje primerno predizobrazbo.

8. Kasarne: Kasarna na Jesenicah se seli v druge prostore; v postaji Zagreb gl. kol. bo v najkrajšem času dodeljen za naše osobje še en lokal za kasarno, da bosta sedaj naprej na razpolago dve sobi.

V kasarni Zidanimost se bo ukrenilo potrebno, da se bo perilo pravočasno izmenjalo ter da bo zadosti rjuh na razpolago.

V kasarni Zagreb—Sava se bodo uredile postelje, da ne bodo na dilah in s slamo natlačene.

### B. Za svetilničarje:

Urgiralo se je zopet vprašanje uvrstitve svetilničarjev — služiteljev v kategorijo zvanikov, kar direkcija lahko naredi povodom rednega napredovanja za 1. januarja 1925. Ako to sedaj ne bo ugodno rešeno (po krivdi direkcije), bomo podvzeli potrebne korake v Beogradu, da se ta velika krivica popravi.

Za postajo Rakek smo urgirali takojšno dodelitev še enega svetilničarja, ker dosedanja dva te težke službe (pri okoli 200 lučih) ne moreta vzdržati. Zadevo bo direkcija preiskala in ako odgovarja našim navedbam, dodelila še tretjega moža.

C. Skladiščno delavstvo v Logatcu mora vršiti nad 8-urni delavnik. Direkcija bo enako zadevo preiskala in ukrenila, da se uvede osemurni delavnik.

D. Osobje lokalk. V najkrajšem času se bo uredilo izplačilo kilometrine tudi za osobje lokalk po istih predpisih kot za osobje glavne proge. Direkcija prizna, da je bilo to zavlačevanje krivično.

E. Intervencija za pojedince: O teh smo obvestili prizadete potom podružnic.

### F. Profesionisti in pomožni delavci.

1. Vprašanje delavskih premij in akordov se bo uredilo z novim pravilnikom, ki stopi v veljavo s 1. aprilom 1925. Naš predlog za ta pravilnik predložimo potom direkcije v Beograd. Kurilnica II. ima predložiti direkciji predlog glede ureditve akordov za premogarje in pepelarje ter so naši zaupniki načelniku že predložili tozadevne predloge.

2. Glede postavitve ventilatorja v kovačiji kurilnice Ljubljana I. in postavitve barake za izpiralce prizna direkcija upravičenost ter mora kurilnica predložiti načrte in proračun, da se bo zahteval kredit.

3. Revizija delavske prevedbe. Kurilnice so dobile nalog, da pregledajo prevedbo delavcev ter staviijo predloge za zboljšanje plač, ki bi stopilo v veljavo s 25. marcem 1925.

Oba odseka bodeta podvzela sedaj skupne korake glede izplačila diferenc delavcem in glede poprave delavske prevedbe.

G. Odsek strojevodij je interveniral glede izplačila premogovnih premij strojnemu osobju lokalk po istih predpisih kot za osobje na glavnih progah ter je direkcija že sestavila tozadeven predlog, ki se predloži Generalni direkciji v odobritev.

Glede izplačila premogovnih premij se bo direkcija držala strogo pravilnika: to se pravi: strojno osobje in nadzorni organi bodo dobili izplačanih 30%, a ostalih 70% bo šlo v prid upravi! Kurjači in nadkurjači kurilnice Borovnica naj vložijo ponovne prošnje za nastavitev, ker prve niso prišle do direkcije.

## Poročilo o intervencijah.

### A. Za vlakospremno osobje:

Dne 20. februarja 1925 se je izvršila intervencija glede ureditve turnusov, izrabe dopustov, izpitov osobja, imenovanja osobja, kasarn, urnine itd. ter so se zadeve uredile, kot sledi:

Že od meseca decembra 1924 dalje smo podvzeli vse potrebne korake, da bi se odpravil takozvani »skrčen turnus« ter upeljal zopet normalni turnus na podlagi 8-urnega delavnika. Uprava je tarnala, da ni dosti osobja, da je izredno velik promet, ki ga niso pričakovali itd. Prvi uspeh je bil, da je uprava deloma premestila deloma na novo sprejela za Ljubljano gl. kol. 26 ljudi ter je na opetovan pritisk zopet uredila turnuse v mesecu januarju, pomagala pa si je s tem, da je zatisnila oko, ako je postaja Ljubljana »iz potrebe« gotove turnuse razpustila ter zmanjšala partije oziroma porabila ljudi ob prostem času za službo.

Doseglo se je sedaj sledeče:

1. Vse turnuse mora postaja striktno držati.
2. Ob prostih dneh se ljudi ne sme dodeljevati v službo.
3. Vlakovodja brezpogojno ne sme vzeti pri osebnih vlakih 2 tekačev, ako mu ne dostavi postaja zaviračev. V takem slučaju mora vozove dati odstaviti, ker je drugače za vse vlakovodja sam odgovoren, ker dela proti predpisom.
4. Da se zmanjšajo izredni vlaki in tudi ta služba uredi, se bosta uvedla še po 2 redna tovorna vlaka.
5. Takozvani turnus B za gorske proge in za oba nalivalnika (s štirimi možmi) se mora brezpogojno držati ter postaja pod nobenim pogojem ne sme vzeti enega moža stran. Ta turnus nikakor ni razpuščen.
6. Urnina. O tem direkcija ne more samostojno odločevati, pač pa naj predložimo ta predlog potom direkcije v Beograd.



## Vsem članom in podružnicam.

Organizacija ima zaznamovati stalen porast članov, obenem pa tudi uspehe zaboljšanje položaja železničarjev.

Naloga organizacije v bližnji bodočnosti je:

1. volitev delavskih zaupnikov,
2. izplačilo diferenc delavstvu,
3. volitev upravnega odbora bolniške blagajne,
4. uvedba urnine in ureditev premij za delavce in profesioniste.

To so glavne točke. Poleg tega pa se bodo reševale vse tekoče zadeve. V svrhu hitrega poslovanja naročamo vsem podružnicam in članom sledeče:

1. Vsak nedostatek javite brez odlašanja organizaciji.

2. Vršite službo po predpisih ter se izogibajte takozvanih »uslug«, ker postanejo take »usluge« polagoma pravilo.

3. Ko ste o rezultatu intervencije obveščeni po dopisu ali v časopisu, nam tekom 14 dni sporočite, ali se je zadeva tako uredila ali ne.

Ako se boste držali teh navodil, bo delo organizaciji olajšano in bo lažje izvajati uspehe.

Centralni odbor.

## Železničarjem v premislek.

Deficit avstrijskih zveznih železnic je znašal leta 1923 527 milijard, leta 1924 še samo 14 milijard, a za prihodnje leto pa pričakujejo že prebitka.

V dinarjih povedano znaša ta deficit za leto 1924 le 14.000.000 dinarjev.

Avstrijski železničarji so boljše plačani kot naši in imajo tudi upeljan 8-urni delavnik.

Ljubljanska direkcija pa izgleda drugače.

Deficit (zguba) je bila proračunana na 150.000.000 dinarjev za leto 1924. A že meseca septembra 1924 je tožila uprava vse vprek, da ji je zmanjkalo kredita, nakar je začela pošiljati najslabše plačane progovne delavce na brezplačen dopust.

Zaboljšanje železniškega prometa je dovolila glavna kontrola v Beogradu kredit v znesku 104 milijone dinarjev, ki se bo porabil zaboljšanje in popravilo železniškega parka.

Osobje ljubljanske direkcije pa ima dobiti:

1. Vse osobje službeno obleko za par let nazaj. Za to obleko je predvidenih celih 4 milijone dinarjev, kar ne bo zadoščalo niti za kritje polovice potrebe enega leta. Zato se je odredilo, da dobe obleko le najpotrebnejši. Bati se je, da ne bodo prihodnji naredili tako s plačo?!

2. Nastavljeno osobje ima za dobiti diferenco kar za pol leta ter mu je to izplačilo zajamčeno z zakonom in ne vemo še s kom. Pred volitvami se je na železniškem shodu v nekem lokalu v Ljubljani obljubovalo: »Ako zmagamo mi, dobite difference takoj izplačane.« Danes pa isti gospodje trdijo, da bo imel prihodnji parlament obilo drugega bolj važnega dela, kot misliti na te difference. Gospoda si hoče to prihraniti za vabo in agitacijo za prihodnje volitve.

3. Delavsko osobje naše direkcije ima dobiti na razlikah okoli 12 milijonov dinarjev. A še teh mu slavni »komite za preuzimanje južne železnice«, v katerem sede nam zelo dobro znani gospodje, in ministarstvo saobračaja ne privošči, češ, da bi država prišla vsled tega izplačila v slabši finančni položaj, ker ni kredita.

Stanje prometa v Jugoslaviji:

Skozi celo leto so prihajale v našo državo reparacijske lokomobile in vozovi ter drug material, da bi si človek upravičeno mislil, da je pri nas že vsega preveč in vse v najboljšem redu. A številke govore drugače:

1. Jugoslavija ima 1920 lokomotiv, od katerih je porabnih le 1160, a 760 leži pokvarjenih in čaka na popravilo.

2. Potniških voz je dobrih 2630, a 1140 pa pokvarjenih.

3. Tovornih voz je 21.200 dobrih, a 1600 pa pokvarjenih.

Torej 40% celokupnega voznega materiala je pokvarjenega in večinoma gnije po raznih postajah. Uprava pa se kljub temu bavi z vprašanjem, kako reducirati železniško osobje. Seveda čimprej bo vse segnilo, tem manj osobja bo treba za vzdrževanje prometa. Saj imamo še vole in konje na razpolago.

Obisk v delavnici Maribor:

Na tožbo raznih delavskih faktorjev, da ni zadosti rezerve materiala, je prišel v delavnico znan strokovnjak iz Beograda ter se je začudil, ko je šel po skladiščih, rekoč: »Pa kažete, da nima materiala, a tu ga je sve puno.« Fakt pa je, da delavnica komaj še rine naprej in da morajo stroji večkrat čakati na popravila, ker ravno raznega materiala manjka. Radovedni smo, kaj bo šele maja meseca?

Uprava toži, da je preveč ljudi bolnih. Če pa prideš na gotovih postajah po dopust, te vedno načelnik odpravi in jamra, da nima ljudi in da pridi drugi mesec.

Ako se javiš bolnega, moraš ostati brez-pogojno cel dan doma, ker če boš šel na izprehod na sveži zrak, te takrat gotovo obišče »bolniški kontrolor« ter dobiš čez par dni kazenski nalog, da moraš plačati za »izrabljanje bolniške blagajne« globo Din 60.—

## Zahvala.

Vsem, ki ste sodelovali pri prireditvi veselice železničarske strokovne in pravovarstvene organizacije, vsem darovalcem krasnih dobitkov za srečolov in denarnih prispevkov ter vsem posetnikom veselice se tem potom najpriskrneje zahvaljujemo.

Obisk je bil naravnost ogromen ter dokazuje, da uživajo železničarji še simpatije med širšimi krogi. Okrepili smo si s pomočjo Vas, darovalcev, naš podporni sklad, da bomo mogli še nadalje nuditi podpore bolnim in v nesrečo padlim železničarjem.

Centralni odbor železničarske strokovne in pravovarstvene organizacije.

## Železničarji — pozor!

V nedeljo dne 8. marca 1925 točno ob 9. uri dopoldne se vrši v dvorani Reininghaus — Pri Valjavcu v Šiški članski sestanek »Železničarske strokovne in pravovarstvene organizacije«, na katerem se bo sklepalo o

**UJEDINJENJU VSEH ŽELEZNIČARJEV V ENOTNO, RAZREDNO ZAVEDNO ŽELEZNIČARSKO ORGANIZACIJO.**

V smislu sklepa centralnega odbora morajo poslati vse podružnice in sekcije svoje delegate. Vsi službe prosti člani pa naj se kolikor mogoče udeležijo, da bodo na prihodnji konferenci imeli delegati naše organizacije polnomočje od vseh članov.

Platforma za ujedinjenje je:

- Enotna železničarska organizacija naj
1. bo strogo strokovna,
  2. priznava vsem članom prosto politično, versko in narodno prepričanje,
  3. sedež njen naj bo začasno v Ljubljani, dokler ne odloči kaj drugega kongres,
  4. naj se deli na sekcije, katerih delovanje naj se določi s pravilnikom,
  5. bo razredno bojovna,
  6. naj priznava proletarsko solidarnost,
  7. v notranje-organizacijskem delu in vprašanjih stoji na stališču demokracije,
  8. o internacionalni pripadnosti odloča kongres.

Eventuelne predloge k tem točkam pošljite pravočasno.

Ljubljana, dne 28. febr. 1925.

Centralni odbor železničarske strokovne in pravovarstvene organizacije.

## Pripomba uredništva.

Vsled obilice gradiva so morali v tej številki izostati dopisi in internacionalni pregled. Kar bo še aktualnega, priobčimo prihodnjič.

Uredništvo.

## V slovo g. načelniku postaje Zalog.

Odpeljal se je na novo službeno mesto. Ves naš trud, vse naše želje, da ostane, vse — nič ni pomagalo. Posloviti smo se morali. Bil nam je strog in pravičen, ali vedno pošten, spoznal je: pomni, da si človek! Tudi mi smo spoznali, da imamo pa čelu človeka, ki je koristen upravi in nam. V znak spoštovanja smo se na poslovilni večer, ki se je vršil pri g. Cirilu, zbrali polnoštevilno, da se osebno poslovimo, kar so zbrani govorili v imenu nas tudi potrdili. Nad vse ginljiv pa je bil zadnji trenutek. Zbrali smo se v velikem številu, poleg nas tudi naši svojci, na postaji, da mu še enkrat zakličemo. Odhajal je vlak, vsak pri enem oknu, on in njegova gospa, njihovi in naši pozdravi so se poljubili... v slovo...

Priljubljenemu bivšemu postajenačelniku in njegovi družini pa še enkrat zakličemo: kar najlepše v novem kraju!

Vam pa, zidanmoškimi železničarjem, čestitamo k pridobitvi.

Osobje postaje Zalog.

Lastnik: Konzorcij »Organizirani Železničar«  
Odgovorni urednik: Franc Jernejčič  
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.